

12. SITUAČNÍ ZPRÁVA OCHRANA RÉVY VINNÉ

v Moravské
vinařské oblasti

v 29. týdnu

(13.7.2009 – 19.7.2009)

Choroby

Plíseň révy

Četné srážky v průběhu minulého období vytvořily vhodné podmínky pro sekundární šíření onemocnění (předpokladem šíření jsou dešťové srážky nebo dlouhodobé rosy, které zajistí dostatečně dlouhé noční a navazující denní ovlhčení a splnění podmínek infekční periody a infekce. Podmínky klíčení zoosporangií a infekce: min. 2 hod. ovlhčení při optim. teplotě 20-25°C; podmínky infekční periody: sporulace - min. 4 hod. nočního ovlhčení při optim. teplotě 20°C + klíčení zoosporangií a infekce - min. 2 hod. ovlhčení při optim. teplotě 20-25°C).

Na lokalitách s vydatnějšími srážkami byly zjištěny další výskyty onemocnění. Věnujte i nadále pozornost sledování výskytů. Výskyty sledujte na rizikových lokalitách (níže položené části vinic, uzavřené lokality apod.) vždy v odstupu 4-7 dnů po splnění podmínek pro infekci (inkubační doba při teplotě 22-26°C - 4 dny, 18°C - 6 dnů).

V tomto období bude podle předpovědi trvat, s výjimkou závěru, velmi teplé až teplé počasí s lokálními srážkami bouřkového charakteru. Nadále tak budou rozdílné podmínky pro sekundární šíření onemocnění. Počátkem období bude velmi teplé počasí (vysoké teploty eliminují volná zoosporangia - více než 6 hod při teplotě nad 30°C) **a nevhodné teplotní podmínky pro šíření.**

Ošetření usměrňte podle některé z metod krátkodobé prognózy (Galati Vitis, SHMÚ Bratislava) a případného zjištění prvních primárních výskytů onemocnění.

Pokud je využívána pro usměrnění ochrany metoda krátkodobé prognózy a signalizace ošetření SHMÚ Bratislava (dle Šteberly), měly být od 1. května sledovány dešťové srážky a kumulativní úhrny srážek týdně vynášeny od 15. května do prognostického grafu.

Na většině sledovaných lokalit se křivka sumy týdenních úhrnů dešťových srážek pohybuje v sektoru kalamitního výskytu (nad křivkou A), pouze na některých lokalitách v oblasti sporadicko-kalamitního výskytu (mezi křivkami A a B).

Na lokalitách, kde se křivka kumulativních týdenních úhrnů srážek pohybuje v sektoru kalamitního výskytu by měla být zajištěna pravidelná intenzivní ochrana, na ostatních lokalitách mělo být v průběhu minulého

období dokončeno druhé obligátní ošetření po odkvětu (doporučený interval 10-14 dnů).

Postupně končí období vysoké vnímavosti mladých hroznů k napadení. Od fáze velikosti bobulí hrachu může dojít k napadení hroznů jen přes třápinu nebo stopečky bobulí (možné napadení jednotlivých a skupin bobulí). Probíhá fáze zapojování hroznů.

V minulém období mělo být dokončeno (s přihlédnutím k doporučení metod krátkodobé prognózy a signalizace) druhé ošetření po odkvětu.

Pro ošetření na lokalitách, kde byly nebo budou vydatnější dešťové srážky je vhodné upřednostnit intenzivnější, především kombinované fungicidy (Acrobat MZ, Aliette Bordeaux, Cabrio Top, typ Curzate, Electis, Fantic F, Melody Combi 43,5 WP, Mikal M, Quadris Max, typ Ridomil, Tanos 50 WG a Verita).

V ostatních případech je možno nadále ošetřovat preventivně a kontaktně působícími přípravky ze skupiny dithiokarbamátů (Dithane M 45, Dithane DG NeoTec, Novozir MN 80 New, Polyram WG) nebo přípravky ze skupiny ftalimidů (Captan 50 WP, Folpan 50 WP, Folpan 80 WG, Merpan 50 WP, Merpan 80 WG).

Z kontaktně působících fungicidů jsou vhodné především přípravky typu Folpan, které zpevňují pletiva a zvyšují odolnost proti padlí, omezují výskyt šedé hniloby květenství a neomezují populaci dravého roztoče T.pyri.

Přípravky na bázi mancozebu a metiramu (typ Dithane, Novozir MN 80 New, Polyram WG), včetně kombinací, omezují populaci dravého roztoče T.pyri, použít max. 2x během vegetace.

Pokud byly splněny podmínky pro primární nebo sekundární infekci a infekce nebyla/y pokryta/y předchozím ošetřením, je třeba co nejdříve po dešti použít intenzivní přípravky s delší kurativní účinností (Acrobat MZ, Fantic F, Melody Combi 43,5 WP, typ Ridomil, kurativní účinnost 3-4 dny).

Obvykle doporučované intervaly mezi ošetřeními:

kontaktní přípravky - karbamáty Dithane M 45, Dithane DG Neotec, Novozir MN 80 New, Polyram WG 8-10 dnů, ftalimidy Captan 50 WP, Folpan 50 WP, Folpan 80 WG, Merpan 50 WP, Merpan 80 WG 8-10 dnů, měďnaté fungicidy Cuprocaffaro, Cuproxat SC, FlowBrix, Funguran-OH 50 WP, Champion 50 WP, Kocide 2000, Kuprikol 50, Kuprikol 250 SC 8-10 dnů, strobiluriny a jejich kombinace Cabrio Top, Quadris, Quadris Max 10-12 dnů, kombinované přípravky Curzate M, Curzate Gold 8-10 dnů; Acrobat MZ, Electis, Fantic F, Melody Combi 43,5 WP, přípravky typu Ridomil a Tanos 50 WG 10-14 dnů; Aliette Bordeaux, Mikal M a Verita 12-16 dnů (pokud není snížena citlivost patogenu, nástup rezistence).

Dodržujte doporučení k oddálení vzniku rezistence. Rezistencí u plísně révové jsou ohroženy

- *Fenylamidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – v současné době přípravky na bázi metalaxylu-M (typ Ridomil) a benalaxylu-M (Fantic F). V rámci skupiny cross-rezistence.*
- *Qol fungicidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – strobiluriny (Cabrio Top, Quadris, Quadris Max), fenamidone (Verita) a famoxadone (Tanos 50 WG). V rámci skupiny cross-rezistence.*
- *CAA fungicidy (nízké až střední riziko vzniku rezistence) – dimethomorph (Acrobat MZ), iprovalicarb (Melody Combi 43,5 WP). V rámci skupiny cross-rezistence.*
- *Další účinné látky ohrožené vznikem rezistence (nízké až střední riziko vzniku rezistence) – cymoxanil (typ Curzate a Tanos 50 WG) a zoxamide (Electis), (nízké riziko vzniku rezistence) - fosetyl Al (Aliette Bordeaux, Mikal M, Verita).*

Základní opatření k oddálení vzniku rezistence

- *Dodržovat doporučený počet ošetření v průběhu vegetace*
- *Střídat přípravky s odlišným mechanismem působení*
- *Používat preventivně (kurativně jen ve zdůvodněných případech, ne Qol fungicidy)*
- *Dodržovat doporučení k použití včetně dávky*

Fenylamidy – maximální počet ošetření v průběhu vegetace 2-4x (dle přípravku). Vzhledem k tomu, že byla v ČR prokázána rezistence plísně révové, doporučujeme použít maximálně 2x v průběhu vegetace a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Qol fungicidy - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3x (jen kombinace). Vzhledem ke zjištění výskytu rezistence plísně révové v ČR doporučujeme použít maximálně 2x za vegetaci a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

CAA fungicidy – maximální počet ošetření v průběhu vegetace 4x. Při více násobném použití po 2 ošetřeních použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

Ostatní účinné látky – dodržovat doporučený počet ošetření a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Padlí révy

Ojediněle byly zjištěny další sekundární výskyty.

V minulém období byly méně příznivé podmínky pro padlí (četné lokální srážky, ale vhodné teploty, vysoká vlhkost vzdušná). Během tohoto období s výjimkou počátku (velmi vysoké teploty) a závěru by měly trvat vhodné podmínky (opět pouze lokální srážky, vysoká vlhkost vzdušná, optimální teploty 21-30°C po dobu déle než 6 hod).

V minulém období mělo být dokončeno druhé ošetření po odkvětu.

Skončilo období vysoké citlivosti mladých hroznů k napadení (počátek kvetení – bobule velikosti hrachu). Nadále však trvá období vysoké náchylnosti a nebezpečí dalšího napadení hroznů (do počátku zaměkání).

Na rizikových lokalitách (pravidelný výskyt, disponované stanoviště, náchylná odrůda) doporučujeme i nadále použít **intenzivnější přípravky (Falcon 460 EC, IQ-Crystal, Talendo, Vivando, strobiluriny Discus, Quadris, Zato 50 WG nebo kombinované přípravky Cabrio Top, Quadris Max).**

Optimální je po odkvětu použít (1-)2x přípravky Falcon 460 EC, IQ-Crystal nebo Talendo a strobiluriny Discus nebo Zato 50 WG použít pro poslední dvě ošetření (dlouhodobá ochrana listů a letorostů révy).

Tento sled ošetření je vhodný, pokud není podezření na sníženou citlivost patogenu ke strobilurinům.

Méně ohrožené porosty je možno nadále ošetřovat přípravky na bázi elementární síry (Kumulus WG, Sulikol K, Sulikol 750 SC) nebo DMI fungicidy (Bumper 25 EC, Domark 10 EC, Emerald 10 EC, Punch 10 EW, Talent, Tendency 25, Topas 100 EC).

Pro dobrou účinnost síry jsou zapotřebí vyšší teploty (minimální teploty nad 16°C, optimální jsou teploty kolem 20°C).

Obvykle doporučované intervaly mezi ošetřeními:

přípravky na bázi elementární síry (Kumulus WG, Sulikol K, Sulikol 750 SC), dinocap (Karathane LC) a DMI fungicidy (Bumper 25 EC, Domark 10 EC, Emerald 10 EC, Punch 10 EW, Talent, Tendency 25, Topas 100 EC) do 10 dnů, strobiluriny (Cabrio Top, Discus, Quadris, Quadris Max, Zato 50 WG), Falcon 460 EC, IQ-Crystal, Talendo a Vivando 10-14 dnů.

Významnou součástí ochrany proti padlí jsou preventivní péstební opatření, která zajišťují vzdušnost porostu a keře (včasné a úplné provádění zelených prací včetně přiměřeného odlistění zóny hroznů) a snižují vnímavost k napadení (zejména harmonická výživa – nepřehnojit dusíkem).

Odlisťování zóny hroznů se doporučuje zahájit v období 1-2 týdny po odkvětu (nejvyšší efektivnost, menší riziko následného poškození IČ a UV-B zářením). Odlisťování je třeba provést přednostně u porostů, kde byly zjištěny významné výskyty a kde dochází k dalšímu šíření padlí.

Neodlistovat v průběhu nebo před příchodem velmi teplých period s intenzivním slunečním svitem. Při odlistění za velmi teplého počasí s intenzivním slunečním svitem je zvýšené nebezpečí poškození hroznů především tepelným infračerveným zářením (sluneční úpal). Při situaci řad sever – jih je třeba velmi citlivě odlistovat zejména západní stranu keřů vystavenou odpolednímu slunci. **V první polovině období budou nevhodné podmínky pro provedení odlistění (velmi vysoké teploty).**

Dodržujte doporučení k oddálení vzniku rezistence. Rezistencí u padlí révového jsou ohroženy

- QoI fungicidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – strobiluriny (Cabrio Top, Discus, Quadris, Quadris Max, Zato 50 WG). V rámci skupiny cross-rezistence.
- DMI fungicidy (SBI fungicidy skupina I) (střední riziko vzniku rezistence) – Bumper 25 EC, Domark 10 EC, Emerald 10 EC, Punch 10 EW, Talent, Tendency 25, Topas 100EC. V rámci skupiny cross-rezistence.
- Quinoxifen (střední riziko vzniku rezistence) - IQ-Crystal a proquimazid - Talendo. Možnost cross-rezistence.
- Spiroxamin (SBI fungicidy skupina II) (střední riziko vzniku rezistence) – Falcon 460 EC

Základní opatření k oddálení vzniku rezistence

- Dodržovat doporučený počet ošetření v průběhu vegetace
- Střídat přípravky s odlišným mechanismem působení
- Používat preventivně (kurativně a eradikativně jen výjimečně spiroxamin)
- Dodržovat doporučení k použití včetně dávky

QoI fungicidy (strobiluriny) - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3x. Doporučujeme po 2 ošetřeních přerušit sled a použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

DMI fungicidy - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3-4x. Vzhledem ke snížené citlivosti padlí révového v podmínkách ČR doporučujeme použít maximálně 3x a po 2 ošetřeních použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

Ostatní účinné látky – dodržovat doporučený počet ošetření a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Šedá hniloba

Podle odrůd a lokalit postupně probíhá fáze zapojování hroznů. V období počátku zapojování je třeba provést obligátní preventivní ošetření porostů náchylných odrůd s hustým hroznem proti plísni šedé (každý vydatnější déšť vede k fruktifikaci patogena a vytváří infekční prostředí).

Při ošetření využijte současné nebo vedlejší účinnosti přípravků použitých proti plísni révy (Cabrio Top, Fantic F, typ Folpan, Melody Combi 43,5 WP, Quadris, Quadris Max, typ Ridomil) nebo padlí révy (Cabrio Top, Discus, Quadris, Quadris Max, Zato 50 WP) proti šedé hnilobě.

Fyziologické poruchy

Vrcholová chloróza révy

V důsledku suchého počasí a následně i významného ochlazení došlo v minulých obdobích na rizikových lokalitách k projevu vrcholové chlorózy révy (kalcióza). Vydatné dešťové srážky dále prohlubují projevy poruchy.

Postižené porosty je třeba co nejdříve a opakovaně ošetřit (2-4x v intervalu 10-14 dní) speciálními prostředky nebo listovými hnojivy s obsahem železa, nejlépe v chelátové vazbě.

K ošetření lze použít přípravky [Ferosol](#), [Fytovit](#), [Tenso Fe](#), [Tenso Cocktail](#), [Vinofert Plus](#), případně další (dle návodu k použití).

Živočišní škůdci

Obaleči

Sledujte a vyhodnocujte průběh letu 2. generace obaleče mramorovaného a jednopásého ve [feromonových lapácích \(Deltastop EA, LB\)](#) a dle jeho průběhu a použitého přípravku zvolte termín ošetření.

Trvá let motýlů 2. generace obaleče jednopásého a obaleče mramorovaného. Vrchol letové aktivity motýlů 2. generace nastal na sledovaných lokalitách závěrem předminulého a v první polovině minulého období.

V současné době již nejsou vhodné podmínky pro 1. použití regulátorů růstu a rozmnožování členovců (Dimilin 48 SC, Insegar WP, Nomolt 15 SC).

Podle lokalit skončil nebo končí na počátku tohoto období vhodný termín pro 1. použití [biologických přípravků](#) (typ [Biobit](#); 3-5 dní po vrcholu letu).

Pokud nebylo dosud provedeno ošetření (regulátory růstu a vývoje členovců nebo biologickými přípravky), je možno v tomto období

provést první ošetření ekologicky přijatelnými přípravky (Integro, Steward 30 WG; 8-10 i více dnů po vrcholu letu).

Vzhledem k obvyklému průběhu letu 2. generace obalečů je vhodné, především u rizikových porostů s pravidelným významným výskytem, opakovat ošetření v intervalu 10-12(14) dnů.

Biobit nepoužívejte při teplotách pod 16°C, optimální účinnost je při teplotách nad 18°C.

Stručná charakteristika nově registrovaných přípravků OR

Fantic F (úč.l. benalaxyl-M + folpet)

Kombinovaný fungicid (benalaxyl-M náleží k fenylamidům, folpet k ftalimidům) s preventivní a dlouhodobou kurativní účinností (3-4 dny). Účinkuje kontaktně a systemicky (benalaxyl-M). V rostlině se pohybuje akropetálně (xylemem). Má částečnou antisporelační účinnost. Účinkuje dlouhodobě (10-14 dní). Benalaxyl-M působí pouze na oomycety (peronosporomycety), folpet má relativně široké spektrum účinnosti. Fantic F je registrován k ochraně proti plísni révy, současně vykazuje dobrou vedlejší účinnost na šedou a bílou hnilobu hroznů (folpet). Benalaxyl-M působí specificky (inhibuje syntézu RNA), je vysoce ohrožen rezistencí, prokázána cross-rezistence v rámci fenylamidů (metalaxyl-M= přípravky typu Ridomil). Rezistence plísně révové k fenylamidům byla v ČR prokázána. Doporučuje se použít přípravky ze skupiny fenylamidů (Fantic F, typ Ridomil) max. 2x v průběhu vegetace a především preventivně. Fantic F se používá do fáze BBCH 61 (počátek kvetení) v dávce 1 kg/ha v max. 500 l vody (min. koncentrace 0,2%) a od fáze BBCH 61 (počátek kvetení) v dávce 2 kg/ha v max. 1000 l vody (min. koncentrace 0,2%). Fantic F je vhodný pro situace většího ohrožení porostů (pokud není snížena účinnost v důsledku nižší citlivosti k patogenu), včetně výjimečného kurativního použití po nepokryté infekci nebo infekční periodě. Vhodný pro použití v situacích, kdy je požadován současně účinek na šedou hnilobu (dokvétání, zapojování hroznů). Držitel rozhodnutí o registraci – Isagro S.p.A, Milano, Itálie. Právní zástupce v ČR – AgroAliance, s.r.o. Třebotov.

Talendo (úč.l. proquimazid)

Fungicid ze skupiny qinazolinů. Působí preventivně, účinkuje kontaktně a lokálně systemicky. Inhibuje tvorbu apresorií a omezuje klíčení spor, současně indukuje obranné reakce hostitele. Působí specificky na padlí. Vykazuje dlouhodobou účinnost (interval 10-14 dní). Rezistence nebyla doposud prokázána. Možnost cross-rezistence s quinoxymenem (IQ-Crystal). Dodržet obecná doporučení k oddálení vzniku rezistence.

Přípravky Talendo nebo IQ-Crystal použít max. 4x v průběhu vegetace a maximálně 2x za sebou, poté přerušit sled ošetření přípravkem s odlišným mechanismem působení. Talendo se používá do fáze BBCH 61 (počátek kvetení) v dávce 0,125 l/ha v max. 500 l vody (min. koncentrace 0,025%) a od fáze BBCH 61 (počátek kvetení) v dávce 0,25 l/ha v max. 1000 l vody (min. koncentrace 0,025%). Použít max. 3x za vegetaci, po dvou ošetřeních použít přípravek s odlišným mechanismem působení. Vhodný pro preventivní použití v období vyššího ohrožení porostů (pokud jsou velmi vhodné podmínky již krátce před květem a především po odkvětu).

Držitel rozhodnutí o registraci – DuPont CZ, s.r.o. Praha.

Vivando (úč.l. metrafenone)

Metrafenone je účinná látka ze skupiny benzofenonů. Působí preventivně, účinkuje kontaktně a hloubkově (lokálně systemicky). Je specificky účinná proti padlím. Vykazuje dlouhodobou účinnost (interval 10-14 dní), kratší interval volíme při větším ohrožení porostů.

Inhibuje růst mycelia, tvorbu a pronikání haustorií do buněk hostitele a sporulaci. Nebezpečí vzniku rezistence je nízké. Vykazuje odlišný mechanismus působení než ostatní antioidiové přípravky (není nebezpečí cross-rezistence s ostatními skupinami účinných látek používaných proti padlím). Vhodný pro střídání v systémech ochrany proti padlím. Přípravek je vysoce tolerantní k užitečným členovcům.

Přípravek Vivando se používá proti padlím révy do fáze BBCH 61 (počátek kvetení) v dávce 0,16 l/ha v max. 500 l vody (min. koncentrace 0,032%), a od fáze BBCH 61 (počátek kvetení) v dávce 0,32 l/ha v max. 1000 l vody (min. koncentrace 0,032%). Vivando je možné použít 2x v průběhu vegetace. Omezení počtu ošetření je dostatečným opatřením proti vzniku rezistence. Vivando je vhodné použít v období vysokého ohrožení porostů (pokud jsou vhodné podmínky pro šíření již před květem a především po odkvětu).

Držitel rozhodnutí o registraci - BASF AG, Ludwigshafen, Německo.

Právní zástupce v ČR BASF, spol. s r.o. Praha .

Upozorňujeme, že podle Nařízení vlády č. 79/2007 Sb. v platném znění, příloha 8, ad B) Zakázané účinné látky v přípravcích na ochranu rostlin (réva vinná) nelze v systému agroenvironmentálních opatření, podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí, titul integrovaná produkce i podle Nařízení vlády č. 242/2004 Sb. v platném znění, v rámci podopatření integrované systémy pěstování révy vinné (příloha 11, ad B)) použít následující účinné látky, obsažené v přípravcích:

alpha-cypermethrin - Vaztak 10 EC, Vaztak 10 SC,

biphenrin – Talstar 10 EC

carbofuran – nemá registraci pro révu

cypermethrin – nemá registraci pro révu

deltamethrin – Decis Mega, Decis Flow 2,5, Decis 15 EW, Decis EW 50

dichlobenil – Casoron G

dimethoate – nemá registraci pro révu

diquat-dibromide – Reglone, Agri Diquat – 200 SL*, KeMiChem-Diquat 200 SL*, KeMiChem-Diquat-I 200 SL*, RC-Diquat 200 SL*, RealChemie-Diquat 200 SL*, REGO*, Regular*

fenazaquin – Magus 200 SC

fenitrothion – Sumithion Super (ukončeno použití)

fenproximate – nemá registraci pro révu

chlorpyrifos-methyl – Reldan 40 EC

chlorpyrifos – Oleoekol (Aliekol – ukončeno použití)

chlorothalonil – nemá registraci pro révu

lambda-cyhalothrin – Karate se Zeon technologií 5 SC, Karate 2,5 WG, KeMiChem-Lamdacyhalothrin 50 CS*, RC-Lamdacyhalothrin 50 SC*, Karate Zeon 050 SC*

paraquat – Gramoxone (ukončeno použití)

pirimiphos-methyl – nemá registraci pro révu

propyzamide – Kerb 50 W, KeMiChem-Propyzamid 50 W*

pyrethrin (směs přírodních pyrethrinů) – nemá registraci pro révu

terbuthylazin – Folar 525 FW (ukončeno použití)

triazamate – nemá registraci pro révu

zeta-cypermethrin – Fury 10 EW

* dovoz souběžného přípravku dle § 53, zák. č. 326/2004 Sb., v platném znění.

Podrobnější informace o uvedených škodlivých organismech, jejich popisy a případně vyobrazení nebo údaje o doporučených přípravcích je možné získat na internetových stránkách:

Ekovín - Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína, o.s.

<http://siphv.artemon.cz:8080/vino-ip/>

Státní rostlinolékařská správa

<http://www.srs.cz/>

<http://www.srs.cz/meteo/app>

Biocont Laboratory, s.r.o.

<http://www.biocont.cz/>

Galati

<http://www.galati.sk/galati>